

Digitální gramotnost zdravotníků: Česko

Digitální gramotnost zdravotníků: Česko

Následující podkapitoly popisují oblasti, kde již v ČR vznikají iniciativy směřující k rozvoji digitálních dovedností zdravotníků: na úrovni národní strategie, ve specializačním vzdělávání, v komunitních iniciativách a v pregraduálním vzdělávání na lékařských fakultách.

Národní strategie elektronického zdravotnictví

Systémový rámec podpory digitální gramotnosti

Národní strategie elektronického zdravotnictví je **klíčový strategický dokument Ministerstva zdravotnictví**, který na několik let dopředu **vymezuje priority a rámec pro rozvoj eHealth v Česku**. Aktuálně platnou strategií je dokument schválený **pro období 2016-2020**, jehož plnění bylo v praxi prodlouženo a cíle jsou naplňovány ještě dnes.

Nezbytnost edukace zdravotnických pracovníků je reflektována ve **Specifickém cíli 2.3.** - Informační a znalostní podpora zdravotnických pracovníků a uživatelů elektronického zdravotnictví. Tento cíl zdůrazňuje, že **zavádění eHealth není jen technickou změnou, ale je zároveň výzvou pro uživatele systému, tedy zdravotníky i pacienty, kteří si musí práci s novými nástroji osvojit**. Gestorem tohoto cíle je Ministerstvo zdravotnictví, na realizaci spolupracují také NLK, Ústav pro zdravotní gramotnost a ČLS JEP.

Hlavní aspekty v souvislosti s edukací zdravotníků:

- Je potřeba vytvořit a dlouhodobě udržovat komplexní **systém výuky a vzdělávání, který rozvíjí tzv. specifickou informační gramotnost zdravotnických pracovníků**.
- Edukace má zahrnovat **nejen ovládání nástrojů** elektronického zdravotnictví, ale i **znalost práv a povinností, ochranu dat a schopnost využívat evidence-based informační zdroje**.
- Cílem je, aby zdravotníci uměli pracovat s ověřenými datovými zdroji, znalostními bázemi a nástroji klinického rozhodování **a aby tyto dovednosti byly součástí pregraduálního, postgraduálního i celoživotního vzdělávání**.
- Strategie zároveň zdůrazňuje nutnost tvorby výukových pomůcek, metodik a akreditovaných programů v oblasti zdravotnické informatiky.

Strategie však **nepopisuje konkrétní formy, obsah či mechanismy edukace**, ale spíše obecně deklaruje, že zavádění eHealth musí být doprovázeno šířením znalostí a základním školením uživatelů.

Pro období 2025-2035 se připravuje nová strategie, která by měla na tyto základy navázat a zároveň se více zaměřit na rozvoj digitálních kompetencí zdravotníků. Nový dokument však dosud nebyl schválen a jeho finální podoba v době přípravy tohoto článku není známa.

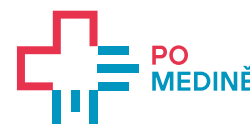
Pokus o integraci digitalizace do celoživotního vzdělávání zdravotníků

Největším poskytovatelem kontinuálního zdravotnického vzdělávání v ČR je Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ), který od roku 1953 zajišťuje specializační a celoživotní vzdělávání lékařů, farmaceutů, zubních lékařů a vybraných nelékařských zdravotnických profesí formou kurzů, seminářů, workshopů a odborných stáží.

V posledních letech IPVZ reaguje na potřebu modernizace vzdělávání a adaptace zdravotnických pracovníků na digitální transformaci zdravotnictví. Výrazným krokem v tomto směru je vznik Katedry digitálních technologií, virtuální reality a umělé inteligence ve zdravotnictví, která byla představena v červnu 2025. Jejím hlavním posláním je rozvoj digitálních kompetencí zdravotníků – především v oblasti využití umělé inteligence a virtuální reality v klinické i vzdělávací praxi. První kurzy jsou plánovány ještě v průběhu roku 2025 a plný provoz katedry je očekáván na přelomu let 2026/27.

Další iniciativou IPVZ je cyklus vzdělávacích akcí zaměřených na nařízení o Evropském prostoru pro zdravotní údaje (EHDS), který bude spuštěn na podzim 2025. Série webinářů se bude věnovat klíčovým aspektům tohoto nařízení v oblasti sdílení zdravotních dat pro potřeby poskytování péče, například eReceptu, patientskému souhrnu, propouštěcí zprávě, laboratorním výsledkům či obrazové dokumentaci. Cílem je připravit zdravotnické pracovníky na praktické dopady EHDS a přispět k jednotnému porozumění jeho požadavkům v praxi.

Po Medině

Komunitní iniciativa přinášející prvky digitalizace do neformálního vzdělávání mediků a mladých lékařů

Dalším aktérem v oblasti vzdělávání zdravotníků je iniciativa Po medině. Jejím cílem je podporovat studenty medicíny a čerstvé absolventy v profesním i osobním rozvoji prostřednictvím komunitních aktivit, podcastů, workshopů a vzdělávacích akcí.

Ačkoli se iniciativa primárně nezaměřuje na systematickou edukaci v oblasti digitalizace zdravotnictví, některé její aktivity, například workshopy s využitím virtuální reality či umělé inteligence nebo debaty o nových technologiích ve zdravotnictví, přispívají k osvětě a zájmu mladých zdravotníků o digitální technologie a elektronické nástroje v praxi.

Lídr v oblasti osvěty o využití umělé inteligence v ČR

Zatímco systematické vzdělávání zdravotníků v oblasti umělé inteligence v Česku dosud chybí, začínají se objevovat první osvětové iniciativy. Jednou z nich je Česká asociace umělé inteligence, která vznikla jako odborná platforma pro vzdělávání, networking a šíření osvěty o využití AI v různých sektorech, včetně zdravotnictví. V roce 2025 se asociace podílela na vzniku první [příručky](#) pro nemocnice o využívání AI ve zdravotnictví. Dokument nabízí praktické rady, jak technologie umělé inteligence bezpečně a eticky zavádět do provozu zdravotnických zařízení.

Lékařské fakulty

První kroky k zařazení digitálních témat do pregraduálního kurikula

Lékařské fakulty začínají na rostoucí význam digitalizace ve zdravotnictví postupně reagovat začleňováním relevantních předmětů do svých studijních plánů. Příkladem je 1. LF UK, která od roku 2022 nabízí povinný předmět Informační systémy ve zdravotnictví, jenž poskytuje studentům základy zdravotnické informatiky, práce s daty, ochrany osobních údajů a využití digitálních nástrojů v medicíně.

Vedle toho existuje několik volitelných kurzů zaměřených na specifické oblasti – například Digitalizace ve stomatologii (1. LF UK), Telemedicine in Clinical Practice and Research (2. LF UK) nebo Digital Technologies and AI Methods in Neuropsychiatry (3. LF UK). Tyto kurzy pokrývají pokročilá témata jako 3D technologie, telemedicina, eHealth aplikace či umělá inteligence ve specifických oborech. Pro doktorandy je od roku 2024 k dispozici kurz eHealth and eGovernment in the Czech Republic, zaměřený na strategické aspekty digitalizace zdravotnictví.

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

3. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova